

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse – NOU 2011:9: Økt selvbestemmelse og rettssikkerhet

Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse (Erfaringskompetanse.no) vil gjerne bidra til å fremme et helhetlig bilde av hva som gir god helse og gode tjenester. Vårt mål er at brukermedvirkning blir en naturlig og integrert del av arbeidsmetoder og holdninger. At den enkeltes opplevelser ansees som gyldig kunnskapskilde i forskning og praksisutvikling.

På bakgrunn av vår nasjonale kunnskapsbase for bruker- og pårørendekunnskap, og vår kontaktflate med brukermiljøer og enkeltpersoner, peker vi med dette på behovet for mer kunnskap om brukernes og pårørendes erfaringer med bruk av tvang. Likedan ser vi at det er behov for mer kunnskap om hva som skal til for å forebygge og redusere bruken av tvang i tjenestene. Selv svært syke pasienter er i stand til å si noe om hva som er god behandling og en god måte å bli møtt på i tjenestene.

Erfaringskompetanse.no understreker betydningen av et forskningsfokus som i større grad tar hensyn til de temaer som brukere og pårørende selv ser som viktige. Det er forsket lite på hvilken virkning bruken av tvang har i et behandlingsforløp, og svært lite på erfaringer knyttet til bruk av tvang. Det finnes noe erfaring på alternativer til bruk av tvang og tvangsmidler, men det er forsket lite på det. Det finnes også lite forskning på hvorvidt ulike tiltak som eksempelvis skjerming har ønsket effekt. Retraumatisering er etter Erfaringskompetanse.no sin oppfatning et viktig tema og er beskrevet i delrapport 1 (SINTEF A4572) til Reidun Norvolls forskningsprosjekt "Brukerorienterte alternativer til tvang", hvor det er en presentasjon av internasjonal og nasjonal litteratur.

Vi ser behov for at regjeringen retter fokus på forebygging og konsekvenser av tvang. Dette er områder det trengs mer kunnskap for å kunne ivareta mennesker i sårbare livssituasjoner på en bedre måte enn i dag.

Skien, 25.januar 2012

Med vennlig hilsen

Hilde Hem
daglig leder

Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse

Besøksadresse: Frogner Ring 8, 3715 Skien
Postadresse: Pb 298 Sentrum, 3701 Skien
E-post: post@erfaringskompetanse.no
www.erfaringskompetanse.no